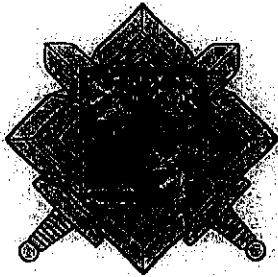

MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY

VOJENSKÁ JAKOSTNÍ SPECIFIKACE
POHONNÝCH HMOT, MAZIV A PROVOZNÍCH HMOT

8 - 4 - P

Draslíková přísada
s nízkým obsahem draslíku
NATO Code: neklasifikováno

Odpovídá normě:	
Zpracoval: Velitelství sil podpory / ZNM Středisko vývoje, výzkumu a zkušebnictví výstrojních služeb a PHM	Edice č.: 4
Schvalují: Hlavní inspektor kontrolního systému jakosti PHM Ing. Květoslav SMOLKA	Počet listů:
Schvalují: Ředitel sekce logistiky MO ČR plukovník gšt. Ing. Vladimír HALENKA	Platnost od: 27.4. 2011

1. URČENÍ

Draslíková přísada je podle požadavků této Vojenské jakostní specifikace PHM (dále jen „VJS PHM“) určena k aditivaci bezolovnatého automobilového benzínu BA-95N pro zajištění ochrany sedel výfukových ventilů proti opotřebením. Takto ošetřený automobilový benzin je určen jako náhrada dříve používaného olovnatého automobilového benzínu BA-91 Special nebo BA-96 Super do vozidel, která nejsou vybavena katalyzátorem výfukových plynů a nemají tvrzená sedla výfukových ventilů. Draslíková přísada se ve stanoveném poměru přímo přidává do palivových nádrží automobilové techniky.

2. FORMULACE

Draslíková přísada je vyrobena z draselné soli sulfonovaného estheru kyseliny jantarové, rozpuštěné v hydrogenované těžké benzinové frakci nearomatického charakteru, která neobsahuje benzen, a v základovém oleji. Je dobře mísitelná s automobilovými benziny.

Draslíková přísada s nízkým obsahem draslíku musí obsahovat draselnou sůl sulfonovaného estheru jantarové kyseliny o obsahu draslíku cca 0,30 % (m/m). Finální výrobek musí obsahovat max. 10 % (V/V) hydrogenované těžké benzinové frakce nearomatického charakteru.

2.1. Požadavek na konečný výrobek

Draslíková přísada musí splňovat všechny předepsané hodnoty fyzikálně-chemických parametrů a další jakostní požadavky uvedené v tabulce I této VJS PHM.

Při výrobě draslíkové přísady musí být použity takové komponenty, aby byla zajištěna stabilita finálního výrobku během požadované doby skladování a v průběhu použití.

3. TOXICITA

Draslíková přísada nesmí obsahovat karcinogenní nebo potenciálně karcinogenní složky a musí splňovat podmínky zákona č. 440/2008 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích, v platném znění.

4. SKLADOVATELNOST, STABILITA A MÍŠITELNOST

Draslíková přísada nesmí vykazovat výraznou změnu barvy nebo tvorbu úsad během minimálně 2 let skladování a hodnoty jakostních ukazatelů musí ležet v povolené toleranci.

Draslíková přísada musí být plně mísitelná s automobilními benziny.

5. FYZIKÁLNĚ-CHEMICKÉ PARAMETRY A ZKUŠEBNÍ METODY

V tabulce I jsou uvedeny všeobecné fyzikálně-chemické parametry výrobku. Rozsah jakostních parametrů tabulky I musí doložit výrobce nebo dodavatel při kvalifikaci nebo rekvalifikaci výrobku (viz čl. 6.1 a 6.2) a je obsahem zkoušky typu A prováděné v Centrální laboratoři PHM rezortu MO při kvalifikačním resp. rekvalifikačním řízení a v rámci přejímky výrobku do rezortu MO (pokud není v této VJS PHM uvedeno jinak).

Jakostní doklady musí být opatřeny razítkem laboratoře, provádějící jakostní zkoušky anebo potvrzením výrobce nebo dodavatele výrobku.

Tabulka I

Poř. čís.	Fyzikálně-chemické vlastnosti	Draslíková přísada	Zkušební předpis	Pozn.
1.	Vzhled	vyhovuje	vizuálně	1)
2.	Hustota při 20 °C (kg.m ⁻³), v rozmezí	840 až 870	ČSN EN ISO 3675 ČSN EN ISO 3838 ASTM D 1298	
3.	Bod tékutosti (°C), max.	-28	ČSN ISO 3016 ASTM D 97	
4.	Bod vzplanutí PM (°C), min.	56	ČSN EN ISO 2719 ASTM D 93 ASTM D 3828	
5.	Obsah draslíku %(m/m), min.	0,29	viz pozn.	2)

Poznámky:

- 1) Draslíková přísada s nízkým obsahem draslíku je čirá kapalina, vizuálně bez přítomnosti mechanických nečistot a volné vody.
- 2) Obsah draslíku se stanovuje atomovou absorpční spektrometrií podle metodiky AČR.

6. KVALIFIKACE

Výrobky klasifikované jako draslíková přísada s nízkým obsahem draslíku, určené pro přidávání do automobilového benzínu, podléhají povinným kvalifikačním zkouškám v souladu s ustanovením STANAG 1135 a STANAG 3149.

Zodpovědný za kvalifikaci výrobků je ředitel Sekce logistiky MO. Přiznaná kvalifikace výrobku nezakládá právní nárok na uzavření kupní smlouvy.

Výrobce nebo dodavatel ucházející se o kvalifikaci podle této VJS PHM je povinen dodat závaznou dokumentaci podle čl. 6.1., písm. a) a b) a může dodat podpůrní dokumentaci podle písm. c) a d). Pro kvalifikační řízení musí být současně dodán zkušební vzorek o objemu cca 1 litr.

6.1. Dokumentace pro kvalifikační řízení

- a) Bezpečnostní list podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH) v platném znění a prohlášení o shodě podle zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, v platném znění (pokud se nejedná o výrobek distribuovaný v rámci EU).
- b) Deklarace o složení výrobku obsahující výrobní název a číslo výrobku, výrobní názvy nebo výrobní čísla jednotlivých komponent a jejich poměr ve finálním výrobku v % a jakostní doklad v rozsahu podle tabulky I této VJS PHM.
- c) Dokumentace o ověření jakosti vydaná orgány odborného dohledu nad jakostí PHM členského státu NATO v zemi výrobce v platném znění.
- d) Dokumentace o ověření jakosti v rámci rezortu MO nebo dokumentace o schválení (homologaci) daného výrobku výrobcí automobilní techniky provozované u organizačních celků rezortu MO.

6.2. Rekvalifikace

Po uplynutí kvalifikační periody musí být výrobek rekvalifikován z hlediska formulace běžného výrobku a žádaných perspektivních výhledů. Pokud nastane změna výrobní formulace, a to i v průběhu platnosti kvalifikační periody, podléhá daný výrobek novému kvalifikačnímu řízení v plném rozsahu podle této VJS PHM. Periodická verifikace vlastností kvalifikované draslíkové

přísady s nízkým obsahem draslíku musí být pravidelně prováděna v intervalu 5 let od doby původní kvalifikace nebo rekvalifikace.

7. OZNAČENÍ DODÁVANÉHO VÝROBKU

Na obalech výrobku dodávaného podle této VJS PHM musí být uvedena minimálně následující data: obchodní název, datum výroby nebo expedice, číslo výrobní šarže, bezpečnostní označení, údaj o hmotnosti nebo objemu výrobku a dále případně také datum kontroly jakosti nebo opakované kontroly jakosti, pokud není uvedeno na jakostním dokladu dodavatele.

8. KONTROLA A ZKOUŠENÍ JAKOSTI

Kontrola jakosti a zkoušení jakosti výrobku musí být provedena v souladu s požadavky této VJS PHM a STANAG 3149.

Vzorek pro zkoušení jakosti musí být odebrán v souladu s ČSN EN ISO 3170 nebo ASTM D 4057.

8.1. Zkušební metody

Předepsané zkušební normy jsou uvedeny v tabulce I této VJS PHM. Při zkoušení draslíkové přísady se připouští aplikace ekvivalentních standardizovaných metod. Při kontrolním a rozhodčím ověřování jakosti draslíkové přísady musí být použity metody podle příslušných norem uvedených v tabulce I této VJS PHM a stanovené výsledky musí spadat do povolené tolerance shodnosti.

Sporné případy se řeší postupem podle ČSN EN ISO 4259. Interpretace výsledků se provádí na základě shodnosti zkušební metody.

8.2. Kontrolní ověřování jakosti

Kontrola jakosti draslíkové přísady s nízkým obsahem draslíku před její dodávkou do rezortu MO a v rámci přijímacího řízení se řídí podle ustanovení čl. 8.1. a 8.3. této VJS PHM. Kontrola jakosti daného výrobku během procesu jeho skladování a distribuce v rámci rezortu MO se řídí příslušnými ustanoveními STANAG 3149 v platném znění a vnitřním předpisem Kontrolní systém a kontrola jakosti pohonných hmot, maziv a provozních hmot v rezortu Ministerstva obrany.

8.3. Kontrola jakosti při převěze do rezortu MO

Před dodávkou výrobku kvalifikovaného podle této VJS PHM musí být u výrobce nebo ze strany dodavatele zajištěno provedení specifikačního rozboru jakosti výrobku nebo verifikace identity výrobní formulace pomocí infračervené spektrometrie nebo stanovením obsahu prvků typických aditiv ve výrobku metodou X-RAY nebo jinou vhodnou metodou, pokud nebylo v rámci dohody mezi MO a výrobcem nebo dodavatelem provedeno specifikační ověření jakosti u předem dodaného vzorku z výrobní šarže v Centrální laboratoři PHM rezortu MO.

Před převězkou každé ucelené dodávky kvalifikovaného výrobku zavedeného do užívání u organizačních celků MO provede převízející orgán odpovědný za oblast zásobování materiálem MU 3.0 u organizačního celku rezortu MO ověření jakostního dokladu (nebo dokladu o verifikaci identity výrobní formulace) vydaného výrobcem nebo dodavatelem na danou šarži. Po odběru vzorku z dané dodávky (šarže) se v Centrální laboratoři PHM rezortu MO provede kontrola jeho jakosti minimálně v následujícím rozsahu zkoušky typu B-2:

Vzhled (vizuálně)	Obsah draslíku
Hustota	Bod vzplanutí

V případě převíječky nekvalifikovaného výrobku musí být doloženo výrobcem nebo dodavatelem provedení úplného rozboru jakosti podle tabulky I této VJS PHM.